

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de ücretli öğretmenlerin kadrolu öğretmenlerle eşit haklara sahip olabilmesi için çözüm önerilerinin belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci maddesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün 104 ve 105’nci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.05/10/2023

Av. Mahmut TANAL

Şanlıurfa Milletvekili

Serkan Sarı
Balıkesir Mv.

Ayhan KARUT

Adana Mv.

Özgür Çeyhan
Çanakkale Mv.

Özgür Çeyhan
Adana Mv.

Günay Akbulut
İstanbul Mv.

Yüksel Tarkan

Yüksel Tarkan

Gamze TAŞCIAR
Antalya Mv.

Ueli ABOABA
Nabaty Mv.

Orhan Sümer
Adana Mv.

Melih Mert
Görientepe Mv.

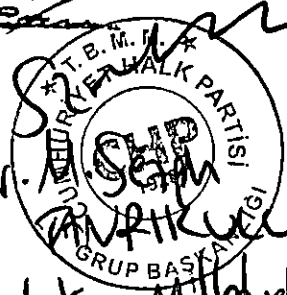
Pileyman Zinbil
Adana Mv.

Tehsin Beçen
Udun Mv.

ULAS KARAKER
Sivas Mv.

Eylül Ertürk
Zonguldak Mv.

Av. Dr. Mustafa KILIÇ
Diyarbakır Milletvekili

Sayı: 247

GEREKÇE:

Bilindiği üzere ülkemizde öğretmenlerin ataması yetersiz kalmakta, birçok öğretmen ya özel sektörde çalışmakta ya da işsiz kalmaktadır. Bu nedenle atanamayan öğretmenler, öğretmen açığı bulunan okullarda ücretli öğretmenlik yapmaktadır. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından atanan ücretli öğretmenler, hastalık ya da doğum iznine ayrılmış öğretmenlerin yerine derse girmektedir. Ancak ücretli öğretmenler, kadrolu öğretmenlerin sahip oldukları haklara sahip olamamaktadır. Ücretli öğretmenler, idarecilik yapamamakta ve hizmet puanları bulunmamaktadır. Öte yandan, yalnızca bir eğitim dönemine mahsus olarak okullarda eğitim vermekte ve kalıcı istihdam güvencesinden yararlanamamaktadırlar.

Ücretli öğretmenler, asgari ücretin altında maaş almakta ve SGK primleri çalıştıkları gün sayısı üzerinden yatırıldığından emekliliğe hak kazanma yaşları çok yüksek olmaktadır. Bunun yanında ücretli öğretmenler de kadrolu öğretmenler gibi ders saatlerine ek olarak nöbet tutmalarına, sınıf rehber öğretmenliği yapmalarına ve kulüp faaliyetlerinde bulunmalarına rağmen bunlar için ek ücret almamaktadır. Kadrolu öğretmenler bu gibi faaliyetlerden ek ücret alırken ücretli öğretmenlere herhangi bir ek ücret ödemesi yapılmaması büyük bir adaletsizliğe yol açmaktadır. Ayrıca öğretmenlere verilen kırtasiye yardımı, aile ve çocuk yardımı da ücretli öğretmenlere verilmemektedir. Ücretli öğretmenlere öğretmen kimliği verilmediğinden ücretli öğretmenler, kadrolu öğretmenlerin yararlandığı sosyal haklardan yararlanamamaktadırlar. Özel eğitim sınıflarında görev alan ücretli öğretmenlerin şartları ve sorumlulukları daha ağır olmasına bu sınıflarda ek derse giren kadrolu öğretmenler normal ek ders ücretinden %25 fazla ücret almasına rağmen özel eğitim sınıfında veya özel eğitim uygulama okullarında ücretli öğretmen olarak çalışan öğretmenler diğer ders ücretleri ile aynı ücreti almaktadır. Bu da eşitliğe aykırı bir durum yaratmaktadır. Yine, kadrolu öğretmenlere verilen banka promosyonu ücretli öğretmenlere verilmemektedir. Kadrolu öğretmenlerin 10 günlük mazeret izni olmasına rağmen ücretli öğretmenlerin mazeret izin hakkı bulunmamaktadır. Yine ücretli öğretmenler, hastalık durumlarında rapor almakta ve ücretlerinden kesinti yapılmaktadır.

Ayrıca ülkemizde 06.02.2023 tarihinde gerçekleşen deprem felaketinden sonra kadrolu öğretmenlere ve okulda çalışan hizmetlilere ödenen deprem tazminatı, ücretli öğretmenlere ödenmemiştir. Ücretli öğretmenler de deprem felaketini yaşamış ve kendilerine tayin hakkı da verilmemiş olduğu halde deprem tazminatından da mahrum bırakılmışlardır.

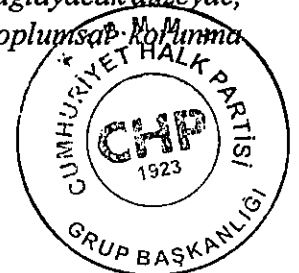
Anayasanın 49. maddesi kapsamında, çalışanların hayat seviyesini yükseltmek, işsizliği önlemeye elverişli bir ortam yaratmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri almak konusunda devlet, ödevlendirilmiştir. Yine, Anayasanın 55. maddesi kapsamında, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirlerin alınması, devletin yükümlülüğü olarak tanımlanmıştır.

Yine İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin 23. maddesi;

"1. Herkesin çalışma, işini özgürce seçme, adil ve elverişli koşullarda çalışma ve işsizliğe karşı korunma hakkı vardır.

2. Herkesin, herhangi bir ayırım gözetilmeksizin, eşit iş için eşit ücrete hakkı vardır.

3. Çalışan herkesin, kendisi ve ailesi için insan onuruna yaraşır bir yaşam sağlayacak düzeyde, adil ve elverişli ücretlendirilmeye hakkı vardır; bu, gerekirse, başka toplumsal yollarıyla desteklenmelidir." hükmünü ihtiva etmektedir.

Anayasamızda ve tarafı bulunduğumuz Uluslararası Sözleşmelerde, çalışanların yaptıkları işe uygun ücretler almaları gerektiği belirtilmiş olmasına rağmen ücretli öğretmenler, yaptıkları işin önemi ve ağırlığı karşısında nispeten düşük ücretler ile çalışmaktadırlar. Bu da ücretli öğretmenlerin mağduriyetine yol açarak mesleki motivasyonlarının düşmesine sebep olmaktadır. Ülkemizin geleceği çocuklarımızın geleceğine bağlıdır ve çocuklarımızın geleceği için iyi bir eğitim öğretim ortamının sağlanması önem arz etmektedir.

Bu itibarla, kadrolu öğretmenler ile ücretli öğretmenlere tanınan haklar arasındaki farkların giderilebilmesi yahut en aza indirilebilmesi için çalışma yapılması gerektiği açıktır. Ücretli öğretmenlerin yaşadıkları sorunlara ilişkin olarak, belli bir süre ücretli öğretmenlik yapanlara kadroya geçiş hakkı verilmesi, kalıcı istihdam ve özlük haklarının iyileştirilmesi gibi çözüm yolları düşünülebilir. Ücretli öğretmenlerin yaşamakta olduğu mağduriyetin nedenlerinin araştırılması ve çözüm önerilerinin ortaya konulması amacıyla önergemizin dikkate alınması elzemdir.

